

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

**Besluit van
tot wijziging van het Besluit EU-verordeningen Wft ter uitvoering van
Verordening (EU) 2024/1623 betreffende kapitaalvereisten voor banken
(Uitvoeringsbesluit verordening kapitaalvereisten 2025)**

(KetenID WGK026834)

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën van [• datum], [• kenmerk], directie Financiële Markten;

Gelet op Verordening (EU) 2024/1623 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 575/2013 wat betreft vereisten inzake kredietrisico, risico van aanpassing van de kredietwaardering, operationeel risico, marktrisico en de output floor en de artikelen 1:3a, vierde lid, 1:79, eerste lid, onderdeel b, 1:80, onderdeel b, en 1:81, van de Wet op het financieel toezicht; De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van [•...], nr. [•...]); Gezien het nader rapport van Onze Minister van Financiën van [• datum], [• kenmerk], directie Financiële Markten;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Bijlage 8 van het **Besluit EU-verordeningen Wft** wordt gewijzigd als volgt:

A

De tabel onder 2 wordt gewijzigd als volgt:

1. In 'Deel een. Algemene bepalingen' in de kolom 'Last onder dwangsom' en in de kolom 'Artikelen' onder 'Bestuurlijke boete' wordt "18, eerste, tweede en zevende lid" vervangen door "18, eerste en zevende lid".

2. In *Deel twee. Eigen vermogen en in aanmerking komende passiva* vervallen de volgende rijen:

34 en 35	34 en 35	2
36, eerste lid	36, eerste lid	2

3. In *Deel twee. Eigen vermogen en in aanmerking komende passiva* worden in de numerieke volgorde de volgende rijen ingevoegd:

34, eerste en tweede lid	34, eerste en tweede lid	2
34, vierde lid (RTS)	34, vierde lid (RTS)	2
35	35	2
36, eerste en vijfde lid	36, eerste en vijfde lid	2

4. 'Deel drie. Kapitaalvereisten' komt te luiden:

Deel drie. Kapitaalvereisten

<i>Last onder dwangsom</i>	<i>Bestuurlijke boete</i>	
<i>Artikelen</i>	<i>Artikelen</i>	<i>Boetecategorie</i>
92 tot en met 92 ter	92 tot en met 92 ter	3
93	93	3
94, eerste tot en met negende lid	94, eerste tot en met negende lid	3
94, tiende lid voor zover betrekking hebbende op het derde lid (RTS)	94, tiende lid voor zover betrekking hebbende op het derde lid (RTS)	3
94, tiende lid voor zover betrekking hebbende op artikel 273 bis, derde lid en 325 bis, tweede lid (RTS)	94, tiende lid voor zover betrekking hebbende op artikel 273 bis, derde lid en 325 bis, tweede lid (RTS)	2
95, eerste en tweede lid ¹	95, eerste en tweede lid	3
96 ¹	96	3
97, eerste en derde lid ¹	97, eerste en derde lid	3
97, vierde lid (RTS) ¹	97, vierde lid (RTS)	3
98 ¹	98	3
102 en 103	102 en 103	2
104, eerste tot en met achtste lid	104, eerste tot en met achtste lid	2
104, negende lid (RTS)	104, negende lid (RTS)	2
104 bis, eerste tot en met vierde lid en zesde lid	104 bis, eerste tot en met vierde lid en zesde lid	2
104 ter	104 ter	2
104 quater, eerste en tweede lid	104 quater, eerste en tweede lid	2
104 quater, vierde lid (RTS)	104 quater, vierde lid (RTS)	2
105, eerste tot en met dertiende lid	105, eerste tot en met dertiende lid	2
105, veertiende lid (RTS)	105, veertiende lid (RTS)	2
106	106	2
107, eerste tot en met derde lid	107, eerste tot en met derde lid	2
109	109	3
110, eerste tot en met derde lid	110, eerste tot en met derde lid	2
110, vierde lid (RTS)	110, vierde lid (RTS)	2
110 bis	110 bis	2
111, eerste tot en met zevende lid	111, eerste tot en met zevende lid	3
111, achtste lid (RTS)	111, achtste lid (RTS)	3

112 en 113	112 en 113	3
122 bis, vierde lid (RTS)	122 bis, vierde lid (RTS)	3
124, vierde lid (RTS)	124, vierde lid (RTS)	3
124, elfde lid (RTS)	124, elfde lid (RTS)	3
124, veertiende lid (RTS)	124, veertiende lid (RTS)	3
128, eerste lid	128, eerste lid	3
129, derde lid	129, derde lid	2
132 bis, vierde lid (RTS)	132 bis, vierde lid (RTS)	3
135, eerste lid	135, eerste lid	2
138	138	2
139, eerste, tweede en vierde lid	139, eerste, tweede en vierde lid	2
140 en 141	140 en 141	2
143, tweede tot en met vierde lid	143, tweede tot en met vierde lid	3
143, vijfde lid (RTS)	143, vijfde lid (RTS)	3
146	146	2
147, eerste tot en met tiende lid	147, eerste tot en met achtste lid, negende en tiende lid	2
147, elfde en twaalfde lid (RTS)	147, elfde en twaalfde lid (RTS)	2
148, eerste en derde lid	148, eerste en derde lid	2
149, eerste en tweede lid	149, eerste en tweede lid	2
150, eerste lid	150, eerste lid	2
151	151	2
152, eerste tot en met vierde lid	152, eerste tot en met vierde lid	2
153, eerste tot en met achtste lid	153, eerste tot en met achtste lid	2
153, negende lid (RTS)	153, negende lid (RTS)	2
154 en 156	154 en 156	2
157, eerste tot en met derde lid	157, eerste tot en met derde lid	2
157, zesde lid (RTS)	157, zesde lid (RTS)	2
158 tot en met 160	158 tot en met 160	2
161, eerste en derde tot en met vijfde lid	161, eerste en derde tot en met vijfde lid	2
162 en 163	162 en 163	2
164, eerste en tweede lid, vierde, zevende en tiende lid	164, eerste en tweede lid, vierde, zevende en tiende lid	2
166	166	2
168 tot en met 172	168 tot en met 172	2
173, eerste en tweede lid	173, eerste en tweede lid	2
174 tot en met 177	174 tot en met 177	2
178, vierde en vijfde lid	178, vierde en vijfde lid	2
179	179	2
180, eerste en tweede lid	180, eerste en tweede lid	2
180, derde lid (RTS)	180, derde lid (RTS)	2
181, eerste en tweede lid	181, eerste en tweede lid	2

181, derde lid (RTS)	181, derde lid (RTS)	2
182, eerste tot en met derde lid	182, eerste tot en met derde lid	2
182, vierde lid (RTS)	182, vierde lid (RTS)	2
183, eerste tot en met vierde lid	183, eerste tot en met vierde lid	2
184, eerste lid	184, eerste lid	2
185	185	2
193	193	3
194, eerste, tweede, achtste en negende lid	194, eerste, tweede, achtste en negende lid	3
197, achtste lid (ITS)	197, achtste lid (ITS)	2
211 en 213	211 en 213	2
215 en 216	215 en 216	2
219 en 220	219 en 220	2
221, eerste tot en met zevende lid	221, eerste tot en met zevende lid	2
221, negende lid (RTS)	221, negende lid (RTS)	2
222 tot en met 224	222 tot en met 224	2
226	226	2
228	228	2
229, eerste en derde lid	229, eerste en derde lid	2
229, vierde lid (RTS)	229, vierde lid (RTS)	2
230, eerste, derde en vijfde lid	230, eerste, derde en vijfde lid	2
231	231	2
232, tweede en derde lid	232, tweede en derde lid	2
234 tot en met 239	234 tot en met 239	2
243	243	2
244, eerste tot en met vierde lid	244, eerste tot en met vierde lid	2
244, zesde lid (DA)	244, zesde lid (DA)	2
245, eerste tot en met vierde lid	245, eerste tot en met vierde lid	2
245, zesde lid (DA)	245, zesde lid (DA)	2
247	247	3
248 en 249	248 en 249	2
250, eerste tot en met derde lid	250, eerste tot en met derde en vijfde lid	3
251 en 252	251 en 252	2
253	253	3
254, eerste tot en met zevende lid	254, eerste tot en met zevende lid	3
255 tot en met 270	255 tot en met 270	2
270 bis, eerste lid	270 bis, eerste lid	2
270 bis, tweede lid (ITS)	270 bis, tweede lid (ITS)	2
270 ter	270 ter	3
270 quater en 270 quinquies	270 quater en 270 quinquies	2

270 sexies (ITS)	270 sexies (ITS)	2
271	271	2
273 tot en met 274	273 tot en met 274	2
276 en 277	276 en 277	2
279 bis, derde lid (RTS)	279 bis, derde lid (RTS)	2
280, 281 en 282	280, 281 en 282	2
283, vijfde en zesde lid	283, vijfde en zesde lid	2
284	284	2
286 tot en met 294	286 tot en met 294	2
297 en 299	297 en 299	2
301 en 303	301 en 303	2
306	306	2
307	307	3
308 en 309	308 en 309	2
312 en 313	312 en 313	3
314, eerste tot en met achtste lid	314, eerste tot en met achtste lid	3
314, negende lid (RTS)	314, negende lid (RTS)	3
314, tiende lid (ITS)	314, tiende lid (ITS)	3
315, eerste en tweede lid	315, eerste en tweede lid	2
315, derde lid (RTS)	315, derde lid (RTS)	2
316, eerste en tweede lid	316, eerste en tweede lid	2
316, derde lid (RTS)	316, derde lid (RTS)	2
317	317	3
318 en 319	318 en 319	2
320, derde lid (RTS)	320, derde lid (RTS)	2
321, eerste lid	321, eerste lid	2
321, tweede lid (RTS)	321, tweede lid (RTS)	2
322, eerste lid	322, eerste lid	2
323, eerste lid	323, eerste lid	2
323, tweede lid (RTS)	323, tweede lid (RTS)	2
325, eerste tot en met achtste lid	325, eerste tot en met achtste lid	2
325, negende lid (RTS)	325, negende lid (RTS)	2
325 bis	325 bis	2
325 ter, vierde lid	325 ter, vierde lid	2
325 quater, eerste tot en met zevende lid	325 quater, eerste tot en met zevende lid	2
325 quater, achtste lid (RTS)	325 quater, achtste lid (RTS)	2
325 undecies, zevende lid (RTS)	325 undecies, zevende lid (RTS)	2
325 duovicies, zesde lid (RTS)	325 duovicies, zesde lid (RTS)	2
325 quatervicies, achtste lid (RTS)	325 quatervicies, achtste lid (RTS)	2
325 terquadragies, derde lid (RTS)	325 terquadragies, derde lid (RTS)	2

325 terquinguagies, achtste en negende lid (RTS)	325 terquinguagies, achtste en negende lid (RTS)	2
325 sexquinguagies, zesde lid (RTS)	325 sexquinguagies, zesde lid (RTS)	2
325 septquinguagies, zevende lid (RTS)	325 septquinguagies, zevende lid (RTS)	2
325 octoquinguagies, derde lid (RTS)	325 octoquinguagies, derde lid (RTS)	2
325 novoquinguagies, negende en tiende lid (RTS)	325 novoquinguagies, negende en tiende lid (RTS)	2
325 sexagies, vierde lid (RTS)	325 sexagies, vierde lid (RTS)	2
325 quatersexagies, derde lid (RTS)	325 quatersexagies, derde lid (RTS)	2
325 novosexagies, twaalfde lid (RTS)	325 novosexagies, twaalfde lid (RTS)	2
326 tot en met 328	326 tot en met 328	2
329, eerste en tweede lid	329, eerste en tweede lid	2
329, derde lid (RTS)	329, derde lid (RTS)	2
330 tot en met 334	330 tot en met 334	2
336 tot en met 339	336 tot en met 339	2
341, eerste en tweede lid	341, eerste en tweede lid	2
341, derde lid (RTS)	341, derde lid (RTS)	2
342 en 343	342 en 343	2
345, tweede lid	345, tweede lid	1
346 en 348	346 en 348	2
351	351	2
352, eerste en derde tot en met vijfde lid	352, eerste en derde tot en met vijfde lid	2
352, zesde lid (RTS)	352, zesde lid (RTS)	2
355	355	2
356, tweede lid	356, tweede lid	1
358, vierde lid (RTS)	358, vierde lid (RTS)	1
359 en 360	359 en 360	2
361	361	2
378 en 379	378 en 379	2
382, eerste tot en met vijfde lid	382, eerste tot en met vijfde lid	2
382, zesde lid (RTS)	382, zesde lid (RTS)	2
382 bis, eerste, tweede, vierde en vijfde lid	382 bis, eerste, tweede, vierde en vijfde lid	2
383, derde lid	383, derde lid	2
383 bis, eerste tot en met derde lid	383 bis, eerste tot en met derde lid	2
383 bis, vierde en vijfde lid (RTS)	383 bis, vierde en vijfde lid (RTS)	2
383 ter en 384	383 ter en 384	2

386	386	2
-----	-----	---

¹ De artikelen 95, eerste en tweede lid, tot en met 98 vervallen met ingang van 26 juni 2026: zie artikel 62, veertiende lid, van Verordening (EU) 2019/2033 (IFR).

5. In 'Deel 7 bis. Rapportagevereisten' vervalt de volgende rij:

430 ter	430 ter	3
---------	---------	---

6. In 'Deel 8. Openbaarmaking door instellingen' vervallen de volgende rijen:

432 tot en met 434	432 tot en met 434	2
435 tot en met 450	435 tot en met 450	2

7. In 'Deel 8. Openbaarmaking door instellingen' worden in de numerieke volgorde de volgende rijen ingevoegd:

432 tot en met 433 quater	432 tot en met 433 quater	2
434, eerste en tweede lid	434, eerste en tweede lid	2
434 bis (ITS)	434 bis (ITS)	2
435 tot en met 449	435 tot en met 449	2
449 bis, eerste en tweede lid	449 bis, eerste en tweede lid	2
449 bis, derde lid (ITS)	449 bis, derde lid (ITS)	2
449 ter en 450	449 ter en 450	2

7. In 'Deel 10. Overgangsbepalingen, verslagen, toetsingen en wijzigingen' worden in de numerieke volgorde de volgende rijen ingevoegd:

495 bis	495 bis	3
495 ter, eerste en derde lid	495 ter, eerste en derde lid	3
500 bis	500 bis	3
501 quinquies, tweede tot en met vierde lid en zesde lid	501 quinquies, tweede tot en met vierde lid en zesde lid	3
501 quinquies, vijfde lid (RTS)	501 quinquies, vijfde lid (RTS)	3

B

Er wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

4. Lidstaatoptie artikel 92, derde lid (kapitaalvloer op geconsolideerd niveau binnen Nederland)

Indien een Nederlandse bank onderdeel is van een groep met een Nederlandse moederbank, kan die Nederlandse bank het totaal van de risicoposten zonder ondergrens, bedoeld in artikel 92, vierde lid, van de verordening, gebruiken als totaal van de risicoposten, bedoeld in artikel 92, derde lid, eerste alinea, van de verordening, op voorwaarde dat de Nederlandse moederbank of, in het geval van een groep bestaande uit een centrale kredietinstelling als bedoeld in artikel 1:1 van de wet en blijvend aangesloten banken, het geheel gevormd door de centrale kredietinstelling en de aangesloten banken, het totaal van de risicoposten op geconsolideerde basis berekent overeenkomstig artikel 92, derde lid, eerste alinea, van de verordening.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2025.

ARTIKEL III

Dit besluit wordt aangehaald als: Uitvoeringsbesluit verordening kapitaalvereisten 2025.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Financiën,

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

§ 1. Inleiding

Dit besluit strekt tot uitvoering van Verordening (EU) 2024/1623¹ (hierna: de verordening), door middel van wijziging van het Besluit EU-verordeningen Wft (BEUv). De verordening wijzigt de verordening kapitaalvereisten² (CRR) welke reeds is opgenomen in bijlage 8 BEUv. Deze bijlage zal aangepast worden in lijn met de wijzigingen die de verordening doorvoert in de CRR.

De verordening wordt getrapd van toepassing: twintig dagen na publicatie van de verordening worden een aantal artikelen van toepassing met betrekking tot onder meer retail- en wanbetalingsblootstellingen (artikelen 123 en 127), een tijdelijk raamwerk voor blootstellingen aan cryptoactiva (artikelen 5 bis, 430, 451 ter en 501 quinquies) en enkele aanpassingen aan artikelen die voorzagen in tijdelijke uitzonderingen met betrekking tot niet-gerealiseerde winsten en overheidsschuld in valuta's van andere lidstaten (artikel 468 en 500 bis). Daarnaast treden op hetzelfde tijdstip een aantal artikelen in werking die zien op de bevoegdheid van de Europese toezichthoudende autoriteiten om technische regulerings- en uitvoeringsnormen op te stellen die door de Europese Commissie als gedelegeerde verordeningen kunnen worden aangenomen ter verdere aanvulling van de verordening, alsmede met betrekking tot rapporten die opgesteld moeten worden door de Europese Bankautoriteit (EBA) of de Europese Commissie.

Het overgrote deel van de verordening treedt in werking op 1 januari 2025.

Naast aanpassing van de CRR is er ter implementatie van de mondiale Bazel-standaarden tevens een wijziging van de richtlijn kapitaalvereisten³ (CRD) gepubliceerd.⁴ De implementatie van de wijzigingen in de CRD, die los staan van de uitvoering van de verordening, vindt plaats middels de in voorbereiding zijnde Implementatiewet kapitaalvereisten 2026. Voor implementatie van deze wijzigingsrichtlijn geldt een implementatietermijn die eindigt op 10 januari 2026. De artikelen uit de wijzigingsrichtlijn met betrekking tot derdeland bijkantoren worden pas op 11 januari 2027 van toepassing.

¹ Verordening (EU) 2024/1623 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 575/2013 wat betreft vereisten inzake kredietrisico, risico van aanpassing van de kredietwaardering, operationeel risico, marktrisico en de output floor.

² Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012 (PbEU 2013, L 176). CRR staat voor Capital Requirements Regulation.

³ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PbEU 2013, L 176). CRD staat voor Capital Requirements Directive.

⁴ Richtlijn (EU) 2024/1619 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 tot wijziging van Richtlijn 2013/36/EU wat betreft toezichtsbevoegdheden, sancties, bijkantoren uit derde landen en ecologische, sociale en governance-gerisico's.

In paragraaf 2 worden allereerst kort de mondiale Bazel-afspraken besproken die aanleiding vormen voor aanpassing van de CRR. In paragraaf 3 worden de wijzigingen uit de verordening besproken inclusief de lidstaatopties. Paragraaf 4 beschrijft kort de inhoud van het onderhavige besluit. In paragraaf 5 wordt beschreven wat de financiële gevolgen en regeldrukkosten zijn. Paragraaf 6 bespreekt de uitvoering van dit besluit. Paragraaf 7 beschrijft de consultatie en de reacties daarop. Daarna volgt een artikelsgewijze toelichting op de wijzigingen in dit besluit. Als bijlage is een transponeringstabel bij de verordening opgenomen.

§ 2. Finale Bazel 3 standaarden

Omdat de bankensector een internationaal opererende sector is, zijn in internationaal verband afspraken over de prudentiële eisen voor banken gemaakt. Deze afspraken worden vastgesteld door het Bazels Comité. Dit Comité is een onafhankelijk internationaal gremium waaraan vertegenwoordigers van financiële toezichthouders op banken en centrale banken deelnemen. Het Comité formuleert uitgangspunten voor het prudentiële, op financiële soliditeit en stabiliteit gerichte, toezicht op banken. In drie akkoorden (van 1988, 2004 en 2010) zijn er mondiale afspraken gemaakt omtrent prudentiële eisen waaraan banken moeten voldoen.⁵ De Bazelstandaarden uit deze eerste drie akkoorden zijn in de Europese Unie opgenomen in de CRR en CRD en daarmee ook in Nederlandse wetgeving uitgevoerd en geïmplementeerd.

Het belangrijkste onderdeel uit de Bazelstandaarden zijn de kapitaalvereisten waaraan banken moeten voldoen. Kapitaalvereisten worden primair toegepast op basis van risicogewogen activa. Banken kunnen het risicogewicht van hun activa berekenen op basis van standaard voorgeschreven risicogewichten, oftewel de standaardbenadering, of risicogewichten die volgen uit interne modellen die banken op basis van beschikbare data zelf opstellen. Voor risicovollere blootstellingen volgt een hoger risicogewicht en moet een bank meer kapitaal aanhouden om eventuele verliezen op te vangen. Uit analyses van het Bazels Comité, EBA en de Europese Centrale Bank (ECB) is gebleken dat de kapitaalvereisten die berekend worden met behulp van interne modellen sterk van elkaar kunnen verschillen, ook in gevallen waarin de onderliggende risico's niet verschillen.⁶

Op 7 december 2017 heeft het Bazels Comité een vierde akkoord gepresenteerd met daarin een set hervormingen die de afronding van het kapitaaleisenraamwerk Bazel 3 betekenen.⁷ Het voornaamste doel van deze finale Bazel 3-standaarden (ook wel Bazel 3,5 of Bazel 4 genoemd) is de betrouwbaarheid en de vergelijkbaarheid van de op basis van interne modellen berekende kapitaalvereisten te verbeteren of in sommige gevallen het gebruik van interne modellen niet meer toe te staan en alleen nog te werken met de standaardbenadering. Daarnaast worden bepaalde onderdelen van de

⁵ <https://www.bis.org/bcbs/history.htm>.

⁶ Zie bijvoorbeeld: Bazels Comité - Reducing variation in credit risk-weighted assets - constraints on the use of internal model approaches, <https://www.bis.org/bcbs/publ/d362.pdf>, maart 2016; Europese Bankenautoriteit - Progress report on IRB roadmap, <https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/documents/10180/2551996/c1eb68d4-a084-486a-9434-70cd9ae43723/Progress%20report%20on%20IRB%20roadmap.pdf>, juli 2019; Europese Centrale Bank - Targeted Review of Internal Models, april 2021, https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.trim_project_report~aa49bb624c.en.pdf.

⁷ <https://www.bis.org/bcbs/publ/d424.pdf> (Basel III: finalising post-crisis reforms).

standaardbenadering aangepast om de onderliggende risico's beter te reflecteren. Dit draagt eraan bij dat banken beter onverwachte verliezen op kunnen vangen en verkleint daarmee de kans op insolventie. Als banken beter gekapitaliseerd zijn, vergroot dat ook de stabiliteit van het financiële systeem.

De finale Bazel 3-standaarden worden middels het CRD-VI/CRR-III-pakket⁸ in de Europese en vervolgens ook Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. Het CRD-VI/CRR-III-pakket volgt op eerdere CRD/CRR-pakketten uit 2013 en 2019, die zijn geïmplementeerd in de Wet op het financieel toezicht (Wft), via onder meer de Implementatiewet richtlijn en verordening kapitaalvereisten en de Implementatiewet kapitaalvereisten 2020. De hoofdlijnen van het CRD-VI/CRR-III-pakket zijn in een verslag van het onderhandelingsresultaat besproken.⁹

§ 3. Inhoud verordening

In paragraaf 3.1 worden de belangrijkste nieuwe onderdelen die de verordening toevoegt aan de CRR besproken. Deze nieuwe onderdelen leiden voor het grootste gedeelte niet tot wijzigingen in de Nederlandse wet vanwege de rechtstreekse werking van de verordening. Uitvoering is slechts nodig om te voorzien in de mogelijkheid van handhaving van nieuwe of gewijzigde artikelen in de CRR. In paragraaf 3.2 worden twee lidstaatopties uit de verordening besproken.

§ 3.1. Belangrijkste nieuwe onderdelen verordening kapitaalvereisten

§ 3.1.1. Kapitaalvloer

Het belangrijkste onderdeel van de finale Bazel-standaarden is de introductie van een kapitaalvloer, om de hiervoor omschreven variabiliteit van de kapitaalvereisten die volgt uit intern berekende risicogewichten te beperken. Dit gebeurt door een ondergrens vast te stellen voor de uitkomsten van interne modellen. Op grond van deze ondergrens dienen de totale risicogewogen activa, zoals berekend volgens de interne modellen van de betreffende bank, minimaal 72,5% te zijn van wat de risicogewogen activa van de bank volgens de standaardbenadering zouden moeten zijn. Deze kapitaalvloer wordt toegepast bij de berekening van alle geldende kapitaalvereisten voor banken die interne modellen gebruiken, waaronder ook voor specifieke Europese kapitaalvereisten die niet rechtstreeks voortvloeien uit de Bazelse standaarden. Om dubbeltelling in diverse kapitaalvereisten te voorkomen, worden toezichthouders opgeroepen om de procedure voor de prudentiële toetsing en evaluatie (Supervisory Review and Evaluation Process, SREP) te herijken. In de verordening is opgenomen dat de kapitaalvloer op elk niveau van consolidatie toegepast dient te worden. Lidstaten hebben echter de mogelijkheid om ervoor te kiezen om de kapitaalvloer alleen op het hoogste niveau van consolidatie van een bank binnen een lidstaat toe te passen. Van deze lidstaatoptie wordt in het onderhavige besluit gebruik gemaakt. Zie hiervoor paragraaf 3.2.

De kapitaalvloer wordt over de periode van 2025 tot 2030 ingefaseerd. Hierdoor wordt de impact van de kapitaalvloer op de kapitaalvereisten van banken in de tijd gespreid. De verordening bevat ook een maatregel waardoor deze impact nog meer in de tijd

⁸ Zie de mededeling van de Europese Commissie over het bankenpakket: https://finance.ec.europa.eu/publications/banking-package_en, oktober 2021. CRD VI omdat dit inmiddels de vijfde grote wijziging is van de oorspronkelijke CRD evenals CRR III omdat dit de tweede grote wijziging is van de oorspronkelijke CRR.

⁹ Kamerstukken II 2022/23, 21501-07, nr. 1957.

gespreid wordt, waar het de risicowegingen voor blootstellingen op bedrijven zonder externe kredietbeoordeling betreft. De verordening bevat een tijdelijk gunstiger risicogewicht voor de berekening van de kapitaalvloer voor dit type blootstellingen. Gedurende deze tijdelijke uitzondering wordt door de Europese toezichtautoriteiten een rapport opgesteld dat in kaart moet brengen welke belemmeringen er zijn ten aanzien van de beschikbaarheid van externe kredietbeoordelingen in de EU. Daarnaast bevat de verordening een lidstaatoptie die toelaat dat banken tot en met 31 december 2032 onder bepaalde voorwaarden voor sommige hypotheekleningen gunstigere risicowegingen toe te kennen bij de berekening van de kapitaalvloer. Van deze lidstaatoptie wordt geen gebruik gemaakt, hetgeen wordt besproken in paragraaf 3.2.

§ 3.1.2. Kredietrisico

De verordening heeft ook tot doel om de berekening van het kredietrisico op basis van de standaardbenadering te versterken, door dit meer in lijn te brengen met de aard, schaal en complexiteit van de activiteiten van banken. Hierdoor worden de kapitaalvereisten voor banken meer risico-sensitief en worden banken gestimuleerd prudentere beheersingsmethoden te kiezen. Zo worden bijvoorbeeld nieuwe risicogewichten geïntroduceerd voor de financiering van objecten, zoals schepen, projecten, zoals windmolenparken, en de handel in grondstoffen. Deze nieuwe risicogewichten moeten de kredietrisico's van dit type financiering beter reflecteren. Er wordt ook tijdelijk een lagere risicoweging geïntroduceerd voor objectfinanciering van hoge kwaliteit zonder externe kredietbeoordeling. Ook voor de investeringen in aandelen door banken worden nieuwe risicogewichten geïntroduceerd in lijn met een differentiatie uit de Bazelstandaarden en is risicoweging door middel van interne modellen niet langer toegestaan. Risicogewichten voor residentiële hypotheekleningen worden meer gedifferentieerd dan nu het geval is, afhankelijk van de waarde van de blootstelling ten opzichte van de waarde van het onderpand, de zogeheten *loan-to-value* (LTV) ratio. Daarbij wordt de waarde van vastgoed als onderpand van een lening niet langer gewaardeerd op basis van de huidige marktwaarde, maar op basis van het zesjarig gemiddelde hiervan. Hierdoor wordt de procycliciteit van deze waarderingen beperkt.

§ 3.1.3. Risico van aanpassing van de kredietwaardering

Wanneer het gaat om de berekening en aanpassing van bepaalde typen tegenpartijrisico bij de kredietwaardering van derivaten, worden in de verordening de reeds bestaande uitzonderingen in het Europese raamwerk behouden. Hierdoor blijven bepaalde transacties uitgezonderd van de standaardberekening van dit type risico en kunnen banken in hun eigen berekening hiervan bijvoorbeeld bepaalde instrumenten ter afdekking van risico meenemen. Wel worden additionele rapportageverplichtingen geïntroduceerd om ook bij deze uitgezonderde typen transacties het tegenpartijrisico volgens de standaardberekening in kaart te brengen.

§ 3.1.4. Operationeel risico

Het operationeel risico van een bank wordt gedefinieerd als het risico op verliezen als gevolg van ontoereikende of falende interne processen, mensen en systemen of door externe gebeurtenissen. De verordening stelt een volledig nieuwe manier van het berekenen van dit operationeel risico vast op basis van een nieuwe geharmoniseerde definitie. In deze berekening wordt alleen gekeken naar de omvang van de activiteiten van een bank en niet langer naar de historische verliezen van een bank. Grote banken worden wel verplicht om jaarlijks hun operationeel verlies te berekenen en hierover te rapporteren.

§ 3.1.5. Marktrisico

De wijzigingen op het gebied van marktrisico volgen uit de herziening van het handelsboek (Fundamental Review of the Trading Book, oftewel FRTB). Het handelsboek bevat de posities die een bank heeft genomen met de intentie om te handelen. De verordening zorgt voor adequatere kapitaalvereisten voor marktrisico en meer duidelijkheid over de toepassing daarvan, naast de al bestaande rapportage eis. De Commissie heeft echter vanaf het moment dat de verordening van toepassing wordt de mogelijkheid om tijdelijk de parameters van de FRTB te herkalibreren of de invoering van de kapitaalvereisten tijdelijk uit te stellen, afhankelijk van de wijze waarop niet EU-jurisdicties deze standaarden invoeren met het oog op een internationaal gelijk speelveld. De Commissie heeft in juni 2024 haar intentie geuit om de invoering van de herziene FRTB eisen uit te stellen tot 1 januari 2026. De EBA wordt gevraagd om uiterlijk 24 maanden na ingang van de verordening een rapport op te leveren over mogelijke verschillen in de internationale implementatie van de FRTB-standaarden. De Europese Commissie kan op basis van deze analyse een wetgevend voorstel doen om de standaarden ook op de lange termijn aan te passen.

§ 3.2. Lidstaatopties verordening kapitaalvereisten

De verordening voegt twee lidstaatopties toe aan de CRR. Hieronder wordt toegelicht in hoeverre deze worden gebruikt.

§ 3.2.1 Lidstaatoptie niveau van consolidatie kapitaalvloer binnen een lidstaat

De eerste lidstaatoptie uit artikel 92, derde lid, van de CRR betreft het niveau van toepassing van de kapitaalvloer op banken binnen een lidstaat. Dit geeft lidstaten de mogelijkheid om banken met een moederbank die in dezelfde lidstaat is gevestigd uit te zonderen van toepassing van de kapitaalvloer. Alleen de moederbank hoeft de kapitaalvloer dan toe te passen voor het berekenen van kapitaalvereisten. Het kabinet kiest ervoor om wel gebruik te maken van deze lidstaatoptie omdat dit Nederlandse banken extra flexibiliteit geeft in de allocatie en gebruik van kapitaal in hun risicomanagement. Dit kan de kosten van kapitaal beperken en bijdragen aan financiële stabiliteit. Bovendien past het bij de bedoeling van de kapitaalvloer om die alleen op het hoogste niveau van consolidatie binnen een lidstaat toe te passen.¹⁰ De kapitaalvloer limiteert risicogewichten van banken die interne modellen gebruiken namelijk ook op geaggregeerd niveau – en niet per portefeuille of type risico.

§ 3.2.2 Lidstaatoptie hypotheek

De tweede lidstaatoptie uit artikel 465, vijfde lid, van de CRR maakt het mogelijk om tot en met 2032 de verhoging van kapitaalvereisten voor laag risico hypotheekportefeuilles die berekend worden op basis van interne modellen uit te stellen. Dit gebeurt door banken toe te staan ten behoeve van de toepassing van de kapitaalvloer tijdelijk met lagere risicogewichten te rekenen. Hiervoor moet aan voorwaarden worden voldaan ten aanzien van maximale verliezen op een deel van de hypotheekportefeuille en uitoefenbare rechten bij faillissement of wanbetaling. Deze lidstaatoptie is een afwijking van de Bazelstandaarden. Het kabinet kiest ervoor om geen gebruik te maken van deze lidstaatoptie zodat de Bazel-standaarden zo getrouw mogelijk worden geïmplementeerd, met als doel dat banken voldoende gekapitaliseerd zijn.

Er zijn bovendien ook signalen die wijzen op verhoogde systeemrisico's op de huizenmarkt, die naar het oordeel van De Nederlandsche Bank niet accuraat worden gereflecteerd in de risicogewichten die interne modellen van Nederlandse banken

¹⁰ Zie het advies van de Europese Centrale Bank van 24 maart 2022 inzake een voorstel tot wijziging van Verordening (EU) nr. 575/2013, p. 16.

produceren. Ook diverse internationale organisaties wijzen op deze systeemrisico's.¹¹ Zo zijn Nederlandse huizenprijzen sterk gestegen en zijn er klassieke indicatoren die wijzen op overgewaardeerde huizenprijzen, zoals de verhouding van huizenprijzen t.o.v. inkomen en huizenprijzen t.o.v. huurprijzen. Bij beide indicatoren is het verschil harder opgelopen dan voorafgaand aan de crisis van 2008. Ook lenen huishoudens meer om een huis te kunnen kopen: bij het afsluiten van een nieuwe hypotheek lenen huishoudens inmiddels 460% van hun inkomen, t.o.v. van 400% vijf jaar geleden. Daarbij hebben Nederlandse banken een grote blootstelling aan de woningmarkt, omdat hypotheekleningen een groot aandeel op hun balans vormen: gemiddeld bijna 50% van de kredieten aan de private sector. De aanwezigheid van systeemrisico's is niet altijd eenduidig vast te stellen en historisch gezien zijn verliezen op Nederlandse hypotheekleningen de afgelopen decennia laag geweest, ook tijdens de financiële crisis. Maatregelen van voorgaande kabinetten, zoals de beperking van de hypotheekrenteaftrek tot annuïtaire hypotheekleningen en de wettelijke introductie van leennormen, dragen bij aan mitigatie van risico's in de Nederlandse huizenmarkt. Ook zijn banken weerbaarder geworden door mondiale hervormingen en beleid van toezichthouders. Niettemin laten stresstesten van EBA en DNB zien dat banken in een zwaarweersscenario forse verliezen zouden kunnen leiden. Gebruik van de lidstaatoptie rijmt niet met deze risico's. In dit licht is het van belang dat Nederlandse banken prudent gekapitaliseerd zijn, zodat zij ook in slechte tijden hun maatschappelijke rol als financier van de reële economie kunnen vervullen. Hiermee wordt het risico op procyclische kredietverlening beperkt.

Een extra vertraagde infasering van de kapitaalvloer ten aanzien van hypotheekleningen, waarin de lidstaatoptie voorziet, is ook onnodig omdat er al sprake is van een stapsgewijze infasering van de kapitaalvloer tussen 2025 en 2030. Uit berekeningen van de EBA en DNB blijkt dat alle Nederlandse banken al voldoende kapitaal hebben om volledig aan de nieuwe eisen te voldoen.¹²

Buitenlandse banken die Nederlandse hypotheekleningen aanbieden moeten voor deze hypotheekleningen aan dezelfde eisen voldoen als Nederlandse banken. Zij dienen voor die hypotheekleningen met dezelfde risicogewichten te rekenen ten behoeve van de toepassing van de kapitaalvloer. Dit beperkt negatieve effecten van het niet gebruiken van de lidstaatoptie op het Europese speelveld. Omdat deze lidstaatoptie een extra infasering is, moeten alle Europese banken na 2032 bovendien aan de uniforme eisen voldoen.

De Tweede Kamer is op 19 april 2024 geïnformeerd over het voornemen om deze lidstaatopties wel (kapitaalvloer binnen lidstaten) en niet (hypotheekleningen) toe te passen.¹³

§ 4. Inhoud van het onderhavige besluit

Dit besluit past het BEUv aan zodat in bijlage 8 betreffende de CRR de tabel met handhaafbare artikelen aangepast kan worden. In bijlage 8 van het BEUv staan de bepalingen uit de CRR genoemd ten aanzien waarvan DNB handhavend kan optreden in

¹¹ Zie bijvoorbeeld ESRB aanbeveling 2019/7 van 27 juni 2019 over middellange termijn risico's in de residentiële vastgoedmarkt in Nederland en de opvolging van dat rapport in februari 2024: https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/reports/esrb_report_vulnerabilitiesresidentialrealestatesectors202402~df77b00f9a.en.pdf?d862a6be57d42a021d79e3e16cfd305b.

¹² <https://www.dnb.nl/algemeen-nieuws/achtergrond-2023/snelle-en-volledige-invoering-bazel-3-belangrijk-voor-europese-banken/>. Dit is gebaseerd op door EBA uitgevoerde berekeningen over de impact van de finale Bazel 3 standaarden, in een rapport dat in september 2022 is gepubliceerd. In een eind 2023 geactualiseerd rapport van EBA blijkt dat de impact op banken lager uitvalt.

¹³ Kamerstukken II 2023/24, 21501-07, nr. 2030.

geval van een overtreding hiervan. Middels deze aanpassing worden alle nieuwe en gewijzigde artikelen opgenomen in de tabel en wordt hier een boetecategorie aan gekoppeld. Hiermee wordt het mogelijk om een last onder dwangsom of bestuurlijke boete op te leggen voor deze nieuwe en gewijzigde artikelen.

Daarnaast wordt in de bijlage een onderdeel toegevoegd om aan te duiden dat gebruik wordt gemaakt van de lidstaatoptie met betrekking tot de kapitaalvloer uit artikel 92, derde lid, van de CRR.

§ 5. Financiële gevolgen en regeldrukkosten

Dit besluit geeft uitvoering aan de verordening en eventuele verplichtingen volgen rechtstreeks uit de verordeningen zelf. Het gebruik van de lidstaatoptie uit artikel 92, derde lid, van de CRR kan bijdragen aan het voorkomen van extra kosten voor banken aangaande het gebruik van kapitaal in de risicobeheersing.

PM afstemming ATR

§ 6. Uitvoering

PM uitvoeringstoets DNB

§ 7. Consultatie

PM consultatiereacties

Artikelsgewijs

ARTIKEL I (Besluit EU-verordeningen Wft)

A

Met de wijziging onder A wordt voorzien in wijzigingen van bijlage 8 BEUv die noodzakelijk zijn als gevolg van de wijzigingen waarin de verordening voorziet. De tabel onder 2 van bijlage 8 wordt aangepast om nieuw ingevoegde en gewijzigde bepalingen op te nemen. Vanwege de vele wijzigingen in deel drie van de CRR is het gedeelte van de tabel onder 2 dat de handhaafbare artikelen uit dat deel bevat opnieuw vastgesteld. Bij overtreding van de bepalingen die opgenomen zijn in de tabel onder 2 van bijlage 8, kan DNB een last onder dwangsom of een bestuurlijke boete opleggen nu DNB in bijlage 8, onder 1, van het besluit is aangewezen als bevoegde autoriteit. Bij de bestuurlijke boete is tevens een aanduiding van de boetecategorie opgenomen die de maximale boetehoogte bepaalt. De toezichthouder zal in een concreet geval een passende boete bepalen aan de hand van de omstandigheden van het geval volgens de systematiek die is opgenomen in de artikelen 1 tot en met 4 van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector. Daarnaast kan het standaard instrumentarium van toezicht en handhaving uit de Wft gebruikt worden door de toezichthouder zoals het geven van een aanwijzing (1:75, eerste en tweede lid, Wft), een tijdelijk verbod voor het bekleden van een functie bij een bank opleggen (1:87, eerste lid, Wft), de overtreding en de naam van de overtreder openbaar maken (1:94, eerste lid, onderdeel i, Wft), en bij ernstige overtredingen de vergunning intrekken (1:104 Wft).

B

In bijlage 8, onder 4, BEUv wordt de lidstaatoptie uit artikel 92, derde lid, tweede alinea, van de CRR opgenomen. Hierdoor kunnen Nederlandse dochterbanken van een Nederlandse moederbank gebruik maken van het totaal van de risicoposten zonder ondergrens om te berekenen wat hun eigenvermogensvereisten zijn.

Een bank berekent doorgaans op grond van artikel 92, derde lid, CRR, wat het totaal van de risicoposten is waarvoor zou op grond van artikel 92, eerste lid, CRR een bepaald percentage kapitaal voor moeten aanhouden. De berekening van dit totaal van de risicoposten wordt aangepast door de verordening, waardoor het totaal het maximum is van ofwel het totaal van de risicoposten berekend zonder toepassing van de kapitaalvloer, of het standaardtotaal van de risicoposten vermenigvuldigd met 72,5%. Over het algemeen zal bij banken die interne modellen gebruiken het totaal van de risicoposten zonder toepassing van de kapitaalvloer gemiddeld lager zijn dan 72,5% van het standaardtotaal.

De lidstaatoptie staat toe dat Nederlandse dochters van Nederlandse moederbanken alleen het totaal van de risicoposten zonder toepassing van de kapitaalvloer gebruiken om het totaal van de risicoposten als bedoeld in artikel 92, derde lid, CRR te berekenen. Omdat dit totaal minder groot is, zal de dochterbank minder kapitaal hoeven aan te houden in vergelijking met de situatie dat de kapitaalvloer wel zou worden toegepast op het niveau van de dochter. De voorwaarde daarvoor is dat de moeder van de Nederlandse dochter de eigenvermogensvereisten berekent met toepassing van de kapitaalvloer zoals bedoeld in artikel 92, derde lid, eerste alinea, CRR. Deze uitzondering geldt ook indien de dochterbank aangesloten is bij een centrale kredietinstelling als bedoeld in artikel 1:1 Wft mits de groep, bestaande uit de centrale kredietinstelling en

de aangesloten banken, als geheel de eigenvermogensvereisten op geconsolideerd niveau berekent met een kapitaalvloer, zoals voorgeschreven in artikel 92, derde lid, eerste alinea, CRR. Hierdoor wordt er op het hoogste niveau van consolidatie binnen een lidstaat voldaan aan de kapitaalvereisten inclusief toepassing van kapitaalvloer, maar is er meer flexibiliteit om kapitaal binnen een Nederlandse bankengroep te alloceren en optimaal te gebruiken in het risicomanagement. Zie voor verdere toelichting paragraaf § 3.2.1 van het algemeen deel.

ARTIKEL II (Inwerkingtreding)

De verordening wordt op 1 januari 2025 van toepassing. Om die reden is gekozen voor de inwerkingtreding met ingang van 1 januari 2025.

De Minister van Financiën,

Bijlage. Transponeringstabel behorende bij Verordening (EU) 2024/1623 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 575/2013 wat betreft vereisten inzake kredietrisico, risico van aanpassing van de kredietwaardering, operationeel risico, marktrisico en de output floor.

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling <i>(Toelichting indien niet geïmplementeerd of naar zijn aard geen implementatie behoeft)</i>	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
1-91	Artikel I, onderdeel A	Waar nodig is een artikel(lid) toegevoegd of geschrapt van de lijst met handhaafbare artikelen in de tabel in bijlage 8, onder 2.	
92, derde lid	Artikel I, onderdeel B	Lidstaattoptie om de kapitaalvloer alleen op geconsolideerd niveau toe te passen in een lidstaat.	Van deze lidstaattoptie is gebruik gemaakt. Zie de toelichting in § 3.2.1
93-465, vierde lid	Artikel I, onderdeel A	Waar nodig is een artikel(lid) toegevoegd of geschrapt van de lijst met handhaafbare artikelen in de tabel in bijlage 8, onder 2.	
465, vijfde lid		Lidstaattoptie om de verhoging voor laagrisico hypotheek uit te stellen	Van deze lidstaattoptie is geen gebruik gemaakt. Zie de toelichting in § 3.2.2
465, zesde lid-519 septies	Artikel I, onderdeel A	Waar nodig is een artikel(lid) toegevoegd of geschrapt van de lijst met handhaafbare artikelen in de tabel in bijlage 8, onder 2.	